

Pavína Pitrová
ilustroval Václav Ráž

ČESKÝ ROK

Lidové tradice
a zvyky

Český rok

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Pavčina Pitrová
Český rok – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Pavčina Pitrová
Ilustroval Václav Ráž

ČESKÝ ROK

*Lidové tradice
a zvyky*

FRAGMENT

Za pomoc děkuji Jonášovi, Jáchymovi a Martinovi.

Nový rok

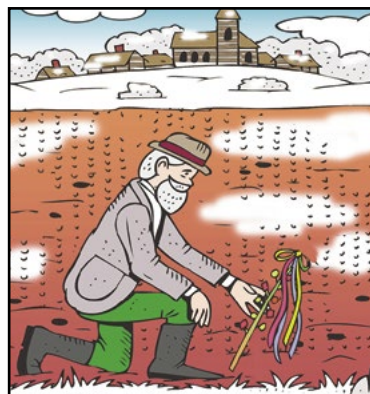
(1. ledna)

*Dej vám pámbu dobrýtro, na to nový líto.
Abyste měli leníček jako tenhle proutíček,
a na něm hlavičky jako tyhle hrášičky,
na ten novej rok.*

S touto říkankou obcházely děti sousedy, příbuzné a známé právě v první den nového roku. Navíc měly připravený kolední prut, zvaný líto, který darovaly hospodáři. Byla to dlouhá větvička z trnky nebo jiného trnitého keře, kterou kluci a holčičky ozdobili barevnými papírky, mašličkami, sušeným ovocem a napučeným hráškem. Hospodář na jaře vsadil prut na kraj pole,

na němž pěstoval len (leníček), a doufal, že mu vyroste tak vysoký, jako je samotné líto. Navíc věřil, že mu prut ochrání úrodu. Malí koledníci dostali za odměnu dobroty nebo také drobné peníze. V některých krajích rozdávaly děti místo líta takzvaná štěstíčka, což byly ozdobené jedlové větvičky.

Na Nový rok by lidem nemělo hlady kručet v břiše, neměli by nic rozbít, s nikým se pohádat a neonemocnět, protože platilo rčení: *Jak na Nový rok, tak po celý rok!* Také se doporučovalo dokončit rozdělanou práci a hospodyňky neměly věšet prádlo, protože by se tím mohlo přivolat neštěstí do domu.

Co se jedlo na Nový rok?

Lidé v minulosti také vítali příchod nového roku zábavou a zpěvem. Poměrně novou pověrou je také doporučení, aby se na Nový rok nejedlo maso opeřenců (kuřat, slepic, hus). To proto, aby vám v novém roce neuletělo štěstí.

Tip pro vás: vyrobte si svoje „šestíčko“

Budete potřebovat jedlovou větvičku, barevný papír a barevné stuhy. Z papírů si vystříhnete květy, které mašličkou připevníte k větvičce. Ze zbylé stuhy udělejte další mašličky a omotejte je kolem větvičky. Tu si dejte do vázičky s vodou, ať vám vydrží co nejdéle.

